

HAMERSLAG

HAMERSLAG

Goos van Nimwegen

Voor Marianne

© 2022 Goos van Nimwegen
omslagontwerp: mapajandesign
omslagillustratie: mapajandesign
ISBN: 9789464654561

Niets in deze uitgave mag worden vereenvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

www.goosvannimwegen.nl

Achter in dit boek is een personenregister opgenomen

Proloog

Het ging over Priscilla of Kimberly, zo'n soort naam in ieder geval.

Zo'n praatziek Amsterdams driehoogachtertype van einde dertig met zo'n matje in haar nek en een tattoo in haar hals van een fris groen appeltje dat een uitgedroogde peer zal worden als de boel daar gaat hangen en rimpelen.

Ze had daar net als Fleur gelegen om met behulp van weëneremmers de geboorte nog even tegen te houden en ze had maar gepraat. Over van alles en nog wat.

Fleur had maar half geluisterd en af en toe, als het echt niet anders kon, gereageerd.

Zoveel was wel duidelijk geweest: Priscilla of Kimberly was doodzenuwachtig, en Fleur had geen idee gehad waarom. Dat hoorde ze pas vlak voor het bezoekuur, toen haar kamergenote haar woordenstroom plotseling onderbrak en verschrikt op de klok keek.

'Jezus,' had ze geroepen, 'Dennis komt zo.'

'Dennis?'

'Me man.'

Op Fleurs vragende blik was de spraakwaterval weer onstuitbaar doorgedaan.

Ze had, vertelde ze, gewerkt in een seksclub vlakbij Schiphol. Daar was ze iedere ochtend op haar scooter naartoe gereden om de negen peeskamertjes te zuigen en te soppen en de bedden te verschonen.

Tegen de tijd dat ze daarmee klaar was had ze de mooie jonge meiden binnen zien komen die die middag en avond de kamertjes weer tot leven zouden brengen en af en toe een vroege klant die, op weg naar zijn vlucht, nog even snel aan zijn trekken wilde komen.

‘Altijd keurige heren,’ had ze Fleur verzekerd.

Toen ze van één van die meiden had gehoord wat ze verdiende, honderd euro per uur tegenover haar schamele vijftien, had ze zichzelf ’s avonds thuis nog eens goed in de spiegel bekeken en was ze tot de slotsom gekomen dat ze er best nog mee door kon.

De volgende morgen had ze haar werkgeefster aangesproken en die was het met haar eens geweest.

Met het vooruitzicht dat ze de volgende dag haar carrièrestap kon maken had ze nog drie uur gepoetst, maar omdat het rond de middag plotseling storm liep had ze haar vuurdoop al dezelfde dag ondergaan.

Het was een man uit Afrika geweest. Nigeria, meende ze zich te herinneren.

‘Zo’n mooie pikzwarte, met van dat grijswitte kroeshaar,’ zei ze dromerig. ‘Ook een echte heer.’

Hij was voor een vergadering naar Amsterdam komen vliegen en had, voordat hij daar verwacht werd, nog een uurtje over gehad. En de volgende dag was hij, voordat hij terugvloog naar huis, opnieuw langsgeslagen. En toen hij had speciaal naar haar gevraagd.

Er was drank aan te pas gekomen. Beide keren. Roze champagne. Sjampie, zoals ze had gezegd. Teveel roze sjampie. En één van die keren moest het fout zijn gegaan.

‘Dennis en ik probeerden al maanden lang een kind te maken,’ had ze verklaard, ‘en dus gebruikte ik de pil niet.’

Haar werkgeefster had haar weliswaar condooms verstrekt, maar dat was kennelijk niet helemaal goed gegaan.

‘Ik denk door de sjampie,’ zei ze, ‘en door die lieverd, Kwame heette hij, Kwame en nog wat, maar dat ben ik vergeten. En nou..., nou weet ik niet wat er straks uit zal komen.’

Bij de laatste woorden had ze ze angstig naar haar enorme buik gekeken.

‘Weet Dennis wat er gebeurd is?’ vroeg Fleur van haar stuk gebracht.

‘Nee,’ had ze geantwoord. ‘Hij denkt dat ik nog steeds schoonmaak. De laatste maanden is dat trouwens ook weer zo; met die buik. Meestal tenminste, want er zijn er ook die dat juist lekker vinden.’

En Kwame? Had die ooit nog iets van zich laten horen?

‘Hij heeft beloofd van wel.’

‘Misschien gebeurt dat nog wel,’ had Fleur haar getroost. ‘En Dennis?’

‘Wat is er met Dennis?’

‘Zou je het hem niet vertellen?’

‘Dat durf ik niet.’

Precies op dat moment was haar Dennis de kamer binnengekomen.

Hij was een kleerkast van een vent met een wat sullige kop, een dikke nek en dun haar, maar dan wel met zo’n staartje. Om de slapstick compleet te maken had hij zo’n lullig bosje rode rozen in zijn grote werkmansknuisten en toen hij zich over haar heen boog om haar te kussen was Fleur het volle uitzicht vergund op een kolossaal bouwvakkersdecolleté.

Na een steelse blik op zijn vrouws kamergenoot had hij het bosje op haar buik gelegd als was het de kroon op zijn werk.

Ze waren direct over namen begonnen.

Zoals te verwachten was Dennis was voor Liam of Megan gegaan en Priscilla of Kimberly voor Jason of Lynn.

Ze hadden zich rot gelachen.

Zij ook.

En nu?

Nu is er die andere realiteit en plotseling de twijfel.

Ze kijkt nog eens naar het stripje en dan naar beneden, naar haar nog strakke buik. Die zal binnen afzienbare tijd ook gaan opzwellen.

Ze kleedt zich aan, loopt naar haar werkkamer, zet haar laptop aan en klikt door naar de website. De website met het vragenlijstje dat ze gisteren niet had durven invullen.

Ze toetst de datum in waarop ze de laatste keer ongesteld is geworden. Dat was 5 augustus. Haar menstratiecyclus is stipt: altijd precies 28 dagen. Nu is ze acht dagen over tijd en het is 10 september. Drie weken en één dag zwanger. Uiterekend op 12 mei en de conceptie was op 19 augustus.

Ze pakt haar agenda, bladert een paar weken terug, schudt mistroostig haar hoofd en denkt aan die dag.

Toen het nog zo’n goed idee leek. Het proberen waard omdat het tot nog toe steeds maar niet gelukt was. En wie zou het ooit

te weten komen, had ze gedacht.

Ze weet weliswaar dat de uitkomst niet zwart of chocoladebruin zal zijn, maar dat is een schrale troost.

Van beneden roept haar man dat het ontbijt klaarstaat.

Hij heeft niet van zulke grote knuisten.

Maar ze zijn groot genoeg voor een bosje rode rozen.

1

Hij had nooit geloofd dat dode ogen emoties kunnen uitdrukken. Daarom betwijfelde Daaf Goeman ook nu of hij aan die van het lichaam voor hem op de grond wel ècht de verbijstering kon aflezen die het besef van wat hem overkwam bij de man teweeg gebracht moest hebben. Waarschijnlijk, dacht hij, riep ook deze keer alleen het feit dat ze wijd opengesperd waren die gedachte op.

Hij keek opzij naar Bruins, die gefascineerd naar de dode stond te kijken.

Hij was door haar gebeld toen hij thuis, om acht uur die morgen, met Merel aan de ochtendkrant zat.

Ze hadden net ontbeten, zij althans, want hij dronk 's morgens alleen maar koffie, en waren op dat moment allebei opgelucht geweest. Hij omdat hij, na een dankzij een opspelende kies doorwaakte nacht, zojuist gehoord had dat zijn tandarts om half negen een kwartier tijd voor hem had weten vrij te maken en Merel omdat haar moeder haar even daarvoor had doorgebeld dat ze bij haar wekelijkse gang naar de fysiotherapeut, in plaats van door haar dochter, ditmaal, tot haar niet onder stoelen of banken gestoken genoeg, zou worden gebracht door haar buurman, een weduwnaar naar wiens genegenheid ze al tijden hingelde.

'Ga jij maar vast,' had hij tegen Christel gezegd, 'en waar schuw Jaap en Frans van Rijswijk. Ik ben er met een uurtje.'

Het waren er bijna twee geworden, voordat hij, met een noodkroon linksachter boven in zijn mond en in de wetenschap dat hij voor de definitieve binnenkort 500 euro af zou moeten tikken, op de plaats delict aankwam.

Het was een tot woning omgebouwd negentiende-eeuws stalgebouw met een hoge centrale dubbele boogvormige toegangs-

deur en links en rechts daarvan drie kleinere, eveneens dubbele en boogvormige staldeuren die nog slechts als uit de kluiten gewassen luiken fungeerden voor de in de gevelopeningen aangebrachte glazen puilen.

Het geheel was zeker vijftientig meter breed en afgedekt met een rood pannendak met links en rechts drie dakkapellen en in het midden een elegant klein wit torentje dat voorzien was van houten ventilatieroosters.

Direct tegen de entree was een witte tent opgezet. Daarin trof hij Christel aan in het gezelschap van een collega van de technische recherche die op zijn knieën naast het rechts in de deuropening liggende lichaam zat en ingespannen detailfoto's van de verwondingen maakte.

‘Wat denk je?’ vroeg hij toen Christel zich zijn blik bewust werd.

‘Mooie man,’ antwoordde ze, ‘maar daar had iemand kennelijk geen boodschap aan.’

‘Dat kun je wel zeggen, ja.’

Ze keken nog eens goed naar de overledene. Hij had inderdaad een mooie kop, maar die was op vijf plaatsen hard geraakt door een klein stomp voorwerp. Eénmaal links bovenop direct boven de slaap en viermaal verspreid aan de voorkant, ergens tussen de ooglijn en de haargrens in. Het scheen hem toe dat de klap bovenop de man had geveld en dat hij achterover liggend op de grond tevergeefs had geprobeerd de daaropvolgende slagen te ontwijken door zijn hoofd, telkens als hij er één aan zag komen, beurtelings naar links of rechtsaf te wenden. Zijn afwerend opgetrokken armen en benen wezen daar ook op.

‘Een hamer,’ zei ze. ‘En de dader was rechts, denk ik.’

‘Daar koop ik niet zoveel voor.’

‘Ik heb ook niets in de aanbieding.’

Ze keken weer even in stilte naar het lijk.

De dode lag naast de geopende linkerdeur op de vloer. De bloedplas leek minder groot dan je, gezien het gebruikte geweld zou verwachten.

‘De dader moet woedend zijn geweest,’ zei Daaf Goeman peinzend

‘Hij moet na die eerste klap schrijlings over hem heen zijn gaan

staan om hem verder toe te takelen,' voegde Christel er aan toe.

Daaf Goeman knikte en boog zich voorover om nog eens goed naar de wonden te kijken.

'Ik weet niet waarom,' zei hij, 'maar op de één of andere manier verwacht je hier geen hamer.'

'Ik zou niet weten waarom niet. Een hamer heeft iedereen gewoon thuis liggen.'

'Daaróm misschien wel.'

Ze zwegen weer even, elk in beslag genomen door de eigen interpretatie van het tafereel.

Daaf Goeman keek op zijn horloge. Het was elf minuten over half elf in de ochtend.

Hij liep de tent uit.

'Dure auto,' zei hij, met een knik naar de zwarte BMW-Drive die op het brede grindpad voor het huis stond. 'Bart Koppejan, zei je toch?'

'Ja,' antwoordde Christel, terwijl zij hem een een plastic zakje aanreikte met daarin twee sleutelbossen, een kleine portefeuille en een mobiele telefoon. 'Negenendertig jaar oud en van beroep ontwerper.'

'Ontwerper? Ontwerper waarvan?'

'Van van alles en nog wat. Loop maar eens mee.'

Ze draaide zich om en liep de tent weer in en ging hem langs het lichaam voor, de hal in.

Daar wachtte hem een verrassing.

Tegen de achterwand, recht tegenover de voordeur, zag hij op een sokkel het bronzen beeld van een jonge vrouw, die licht voorover gebogen stond met de handen op haar bovenbenen, alsof ze een peuter toesprak.

Het was onmiskenbaar van de hand van Merel.

De natuurlijke elegantie ontroerde hem en het beeld vervulde hem, enigszins tot zijn verbazing, met trots. Christel leek de link met zijn vriendin niet te leggen en hij vond het niet opportuun haar daar op dit moment op te wijzen.

'Kijk!' zei ze, toen ze rechtsaf de woonkamer in waren gelopen.

Die was groot, zeker vijf bij twaalf meter schatte hij.

Tegenover de drie op het westen uitzijnde boogvormige puien

waren, langs de achterzijde van het gebouw gebruiksruimten gesitueerd: een geheel in roestvrij staal uitgevoerde open keuken geflankeerd door een dicht gedeelte met daarin waarschijnlijk een bijkeuken en een voorraadruimte. Door de ramen boven het aanrecht waren in de verte zowel de oude als de nieuwe Bavokerk te zien. Op de plekken waar vroeger de muren tussen de afzonderlijke stalboxen moesten hebben gestaan droegen twee blauwgrijs geschilderde stalen moerbalken de houten verdiepingsvloer. Ze werden halverwege ondersteund door ranke gietijzeren kolommen in dezelfde kleur die op kniehoge hardstenen basementen stonden en korintische kapitelen hadden. In de kopgevel zat een groot rond rozetvormig, eveneens gietijzeren raam en de vloer van de ruimte was, net als die van de entreehal, bestraat met bruinbeige klinkers.

Er stond maar weinig meubilair. Een lange rechthoekige eettafel met twaalf stoelen eromheen, een zithoek met een bonte verzameling duur uitziende fauteuils en een enorme open kast. Op de vloer lag ter plaatse van de zithoek een groot Perzisch tapijt met vooral lichtblauwe en turquoise tonen. De wanden waren aangenaam leeg op een groot schilderij na van een spoorwegemplacement met op de achtergrond een station dat best wel eens dat van Haarlem zou kunnen zijn.

Voor één van de drie puien stond Van Rijswijk te telefoneren. Hij stak ter begroeting zijn hand naar hem op en wendde zich weer af om het gesprek voort te zetten.

Ze stonden even in stilte rond te kijken.

‘Ontwerper,’ herhaalde Christel. ‘Industrieel ontwerper, en niet de eerste de beste, als je het mij vraagt. Hij is in ieder geval goed binnengelopen.’

Van Rijswijk had zijn telefoongesprek inmiddels beëindigd en kwam op hen af lopen.

‘Heb je al een wapen gevonden, Frans?’ vroeg Daaf Goeman.

‘Nee.’

‘Wanneer denk je dat het gebeurd is?’

‘Gisteravond, zou ik zeggen, maar daar ga ik niet over.’

De technisch rechercheur klonk kortaf en Daaf Goeman vroeg zich af of hij die ochtend soms weer, zoals dat naar diens eigen zeggen de laatste tijd te vaak gebeurde, met ruzie van huis was vertrokken.

Bruins was intussen naar de grote kast gelopen, die deels dienst deed als boekenkast en deels als uitstalruimte voor kleine objecten die zonder uitzondering in dure designshops of museumwinkels leken te zijn gekocht. Foto's ontbraken. De boeken waren hoofdzakelijk op kunst gericht, toegepaste kunst en architectuur vooral, en voor de rest op conceptuele kunst en minimal art.

'Kijk,' zei ze, terwijl ze het dikke vierkante boek omhoog hield waarin ze had staan bladeren. 'Hij staat hierin. Het gaat inderdaad vooral om meubels.' Ze wees naar één van de fauteuils. 'Die leren stoel daar, bijvoorbeeld, maar ook huishoudelijke artikelen en elektrische apparatuur.'

Het meubel waarnaar ze wees had taps toelopende roestvrij stalen poten met daarop een met dik lichtbruin tuigleer beklede schelp die aan de binnenkant was gevoerd met een sneeuwwitte gecapitonnerde katoenen zitting.

'Die zou bij mij thuis ook heel goed staan,' oordeelde Daaf Goeman.

Hij wendde zich weer tot Van Rijswijk. 'Is de moordenaar hier nog binnen geweest, denk je?'

'Ik weet het niet zeker, maar volgens mij niet.'

'Is alles er nog? Laptop? Tablet?'

Van Rijswijk wees naar de eettafel. 'Zijn laptop zit in zijn werkkoffertje, daar. Een tablet heb ik niet gezien. Ook geen desktop trouwens.'

'En andere dingen? Is er ook niet gerommeld in laden of heb je paperassen gezien die door elkaar liggen?'

'Tot nog toe niet, nee.'

'Zat er geld in zijn portefeuille?'

'Twee twintigeurobiljetten en een van vijftig.'

'Hij is dus ook niet beroofd.'

'Lijkt mij niet. Zijn pasjes zaten er ook nog allemaal in.'

'Wat zou het dan zijn?'

'Iemand loopt niet zomaar met een hamer op zak.'

'Nee, natuurlijk niet. Zou hij hier alleen gewoond hebben?'

'Ik denk het. Ik heb in de slaapkamerkasten in ieder geval geen vrouwenkleding gezien. Er zijn boven wèl twee kinderkamers, maar ik heb niet de indruk dat die fulltime in gebruik zijn, want daar hangen ook nauwelijks kleren. Als je het mij vraagt is hij gescheiden en logeren zijn kinderen af en toe bij hem.'

‘Dat klopt,’ beaamde Bruins ‘Volgens zijn werkster is hij twee jaar geleden gescheiden en heeft hij twee kinderen.’

‘En die wonen bij zijn vrouw?’

‘Ja.’

‘Zijn werkster heeft hem ontdekt, is het niet? Is ze er nog?’

Bruins schudde haar hoofd. ‘Ik heb haar laten gaan, want ze was helemaal over haar toeren.’

‘Heeft ze een verklaring afgelegd?’

‘Ja. Ze zag hem in de deur liggen toen ze hier vanmorgen aankwam.’

‘Is ze hier vaak?’

‘Tweemaal in de week, op woensdag- en vrijdagochtend. Ze was hier vanmorgen om kwart over acht.’

‘Dat is vroeg.’

‘Ze komt altijd zodra de kust vrij is. Op een enkele uitzondering na was hij om kwart over acht altijd al weg. Ze zagen elkaar maar zelden.’

‘Werkte hij in Haarlem?’

Ze knikte. ‘Hij heeft zijn kantoor op de Nieuwe Gracht.’

‘Woont zijn ex hier ook in de stad?’

‘In Bosch en Vaart, ja.’

‘Dan heeft hij haar behoorlijk achtergelaten.’

‘Dat was niet nodig. Ze kan goed voor zichzelf zorgen, zei zijn werkster. Ze is ook ontwerpster, en er zit veel geld in haar familie, begreep ik van haar.’

Daaf Goeman liep naar één van de boogvormige puin en keek naar buiten.

De riante woning van Koppejan lag in het westelijk tuinbouwgebied. Voor het huis was een ongeveer vijf meter brede strook grind die met een door een rij wilgen geflankeerde sloot was afgescheiden van een weiland waarop ondanks het seizoen een paar grazende koeien liepen.

Daarachter zag hij, tussen de kale bomen door, het poortgebouw van de buitenplaats Elswout met rechts daarachter het Grote Huis en, daar weer naast, de Oranjerie. Helemaal rechts lag het Ramplaankwartier met op de voorgrond de Hervormde Kerk en, aan de andere zijde van het Koepad, De Stinkende Emmer. Het terras waar hij de afgelopen zomer vaak met Merel had gezeten tot de zon achter de bomen van het landgoed verdween, was door

de witte tent aan het gezicht onttrokken.

‘Nergens een camera te bekennen natuurlijk,’ zei hij zich weer omdraaiend. ‘Maar we zullen hier in ieder geval ook weinig last van pottenkijkers hebben. Christel?’

Bruins schrok op van haar inspectie van de boekenkast. ‘Wat is er?’

‘Hier heb je je zakje terug. Neem Koppejans koffertje mee en zet iedereen op het bureau aan het werk. De gebruikelijke dingen zou ik zeggen: familie, buurtonderzoek, telefoongegevens van de laatste maand, bank, relaties, sociale media, je weet wel. Ik kijk hier nog even rond. Hoe ver zijn jullie, Frans? Kan ik hiernaast en boven al terecht?’

‘Ga je gang. Hierbinnen is volgens mij helemaal niks aan de hand geweest.’

2

Omdat Merels beeld al zijn aandacht had getrokken was het hem toen hij een kwartier geleden binnen was komen lopen niet opgevallen, maar de entree van het voormalige stalgebouw was groot, hoog en spectaculair, zag hij nu.

Van beneden keek je tot aan de kap en in het torentje waardoor de zon in ijle jacobsladders naar binnen scheen. Een elegante blauwgrijze spiltrap leidde naar een in dezelfde kleur geschilderde stalen brug die de twee zolderruimten boven beide vleugels van het gebouw verbond.

De vleugel aan de overkant van de entreehal was het spiegelbeeld van de woonkamer. Hier was de oorspronkelijke indeling in drie stalboxen echter min of meer in stand gebleven. Een brede gang gaf links en aan het einde toegang tot drie vertrekken en aan de rechterkant tot, waarschijnlijk, een badkamer en een bergruimte.

De eerste kamer was kennelijk Bart Koppejans werkruimte. Hij was ruim en aangenaam licht. Voor de boogvormige pui stond een eenvoudige schragentafel met daarvoor een Eames bureaustoel en erop een paar lege roestvrijstalen postbakjes, een desktoptelefoon en een bronzen beeldje waarin Daaf Goeman Mariken van Nieuwmechelen herkende. Tegen één van de wanden stond een stellingkast met daarin, naast kunst- en designboeken, ook een paar planken Nederlandse en Engelse fictie. Ordners of andere dingen die met administratie van doen zouden kunnen hebben zag hij niet. Aan de muur hing een groot schilderij van, waarschijnlijk, Marinus Fuit met daarvoor de loungechair met hocker van opnieuw Charles Eames. Ook hier lag een groot Perzisch tapijt op de klinkervloer, ditmaal met een variatie van zacht roze tonen.

Hij liep de kamer uit en betrad het tweede vertrek. Het was een

kopie van de eerste ruimte, maar, op een paar opgevouwen verhuisdozen na, helemaal leeg.

De derde ruimte lag op de kop van het gebouw en fungeerde als slaapkamer. Het brede bed stond, schuin tegenover de toegangsdeur, tegen de kopgevel, met het hoofdeinde recht onder eenzelfde groot rond raam als hij in de woonkamer al had gezien. Wie erin lag keek naar rechts door de buitenste boogvormige pui naar het poortgebouw van Elswout en naar links, langs de Martelisvaart, richting Haarlem Hoog.

Hij opende de kast links naast de de toegangsdeur en constateerde, net als Van Rijswijk dat eerder al had gedaan, dat er alleen mannenkleding hing en lag. De kast aan de andere kant was helemaal leeg. Hij was, net als de lege kamer, een stille getuige van Koppejans echtscheiding twee jaar geleden en Daaf Goeman vroeg zich af of hij, als hij met zo'n zelfde ontwikkeling zou zijn geconfronteerd, de sporen van zijn mislukte huwelijk niet rigouzeuzer zou hebben gewist.

De gedachte maakte dat hij zich omdraaide en opnieuw naar het bed keek. Er lagen twee eenpersoons dekbedden op en het viel hem nu pas op dat die beide nogal slordig waren rechtgetrokken. Hij vroeg zich af of dat er op kon wijzen dat Koppejan zijn laatste of voorlaatste nacht niet alleen had doorgebracht.

De badkamer versterkte dat vermoeden even later.

In de afvalbak zag hij twee van die platte ronde watjes waarmee Merel 's avonds haar gezicht schoonmaakte met daarop de lichtbruine sporen van waarschijnlijk make-up. Dingen als een gebruikte condoom of lange haren in het ligbad ontbraken op het eerste gezicht echter.

In de ruimte naast de badkamer zag hij waar hij naar had gezocht.

Het was zo'n vertrek waar van alles wat niet meer nodig is maar om een of andere reden ook nog niet echt weg kan, wordt achtergelaten. In een stalen stellingkast zag hij twee planken met ordeners en mappen waarin, toen hij ze vluchtig inspecteerde dingen zaten die iets over het leven van Koppejan zouden kunnen zeggen: rekeningen, correspondentie, belastingaangiften en zo.

Verder stonden er drie blikken archiefdozen met foto's. Eén ervan leek hoofdzakelijk min of meer recente foto's te bevatten, voornamelijk van een jonge vrouw en twee kinderen en van Bart

Koppejan zelf. Waarschijnlijk herinneringen aan een stukgelopen huwelijk die hij kennelijk niet erg koesterde.

De twee andere waren anders, ouder en roestiger en ze bevatten ook duidelijk oudere foto's. Meerdere van een gebruikte, aan de slapen grijzende veertiger of vroege vijftiger, vanwege de duidelijke gelijkenis met Bart waarschijnlijk zijn vader, en verder van allerlei vrouwen, enkele andere mannen en van een aantal, meest kleinere, kinderen. Het was, gezien de duidelijk gedateerde kledingmode klaarblijkelijk een nogal wanordelijk fotoarchief van de familiegeschiedenis van het slachtoffer.

Voordat hij, weer terug in de hal, de trap op ging stak hij zijn hoofd om de deur van de woonkamer om Van Rijswijk mee te delen tot welke vermoedens de dekbedden en de gebruikte gezichtswatjes in de badkamer hadden geleid.

Het leidde tot de gebromde aankondiging dat daar straks zeker nog wel naar zou worden gekeken.

De ruimte boven was de mooiste van het stalgebouw.

Het was een grote open zolder met spanten om de drieënhalve, vier meter die in het midden werd onderbroken door de vide naar de entree waarover de stalen brug liep waarop de spiltrap uitkwam. Het daglicht viel binnen door vier dakkapellen en, in het midden, vanuit het torentje.

Alleen aan beide kopkanten waren afgescheiden kamers.

Op het gedeelte boven de woonkamer stond een tafeltennistafel en aan een van de spanten hingen een schommel en een stel ringen. Aan de andere kant was een zeker vijf meter lang, volledig uitgerust modelspoorwegemplacement opgesteld dat, gezien zijn kennelijke kwetsbaarheid meer een speeltje van de vader dan van zijn kinderen leek te zijn geweest.

Daaf Goeman stond even met verbazing naar de uit de hand gelopen en voor hem onbegrijpelijke hobby te kijken en betrad toen de daarachter gelegen kamer.

Het was inderdaad een kinderkamer. Hij was groot en als extra ruimte was, tussen de hanebalken, nog een, via een steil trapje bereikbare entresol getimmerd met eronder een klein badkamerkje, een hoekje met een werkblad en een, zoals Van Rijswijk al had gezegd, vrijwel lege dubbele kleerkast.

De kamer aan het andere uiteinde van het gebouw was, bleek

even later, vrijwel identiek en zag er ook weinig gebruikt uit.

Er was iets mis, concludeerde Daaf Goeman.

Beide kinderen kwamen, hoewel ze hier twee kleine paleisjes tot hun beschikking hadden, slechts sporadisch bij hun vader. Hij vroeg zich af waarop dat wees. Koppejan zou natuurlijk een on-aangenaam mens kunnen zijn geweest of ongeïntereiseerd in zijn kinderen, maar het zou even goed mogelijk kunnen zijn dat zijn vrouw als gevolg van een vechtscheiding hun kinderen van hem weghield of zelfs tegen hem had opgezet.

Beneden liep hij de woonkamer weer in, waar Van Rijswijk en twee van zijn collega's samen met de inmiddels gearriveerde schouwwarts stonden te praten.

'Staat zijn huis al te koop?' vroeg de laatste toen Daaf Goeman zich bij hen voegde. 'Het is wel wat voor mij.'

Van Leeuwen was een klootzak en hij had een patent op cynische opmerkingen. Daaf Goeman liet ze meestal van zich af glijden, maar deze schoot hem in het verkeerde keelgat.

'Dat kun jij niet betalen van jouw kutsalaris,' zei hij geïrriteerd.

'Maar mijn vrouw wel,' repliceerde de arts onverstoort. 'En zij houdt van paarden.'

Dat moesten dan hengsten zijn, dacht Daaf Goeman, want hij herinnerde zich maar al te goed de onmiskenbare gretigheid waarmee Van Leeuwens tweede of misschien zelfs derde vrouw zich onlangs op een politiefestje aan de bar, buiten het gezichtsveld van haar minstens tweemaal zo oude man, over zijn schouder reikend naar haar zoveelste glas witte wijn, haar borsten tegen zijn rug had gedrukt en zich daar met hese stem voor had geëxcuseerd.

Hij maakte zich geïrriteerd los van het gezelschap en liep naar de keuken, waar hij even doelloos in kasten en kastjes keek, en vervolgens naar de bijkeuken. Daar was een deur naar een tweede berging die aan de achterzijde van het gebouw een buitendeur had. Er stonden twee kinderfietsen. Een herenfiets ontbrak.

Toen hij de buitendeur opende kwam hij op het met grind bedekte achtererf waarop een wijnrode Porsche 911 stond.

Hij floot tussen zijn tanden, want hij nam aan dat die, net als de auto bij de voordeur, zeker een ton moest hebben gekost.

Zou het zijn tweede auto zijn? Voor de weekends en zijn va-

kanties?

Hij draaide zich om en keek nog eens naar het kapitale huis.

Bart Koppejan was, zoals Bruins het geformuleerd had, inderdaad goed binnengelopen.

3

Ze woonde in het Wilhelminapark in een groot huis dat rond 1900 ontworpen moest zijn door een architect met keuzestress. Het was een wonderlijk samenraapsel van neostijlen waarin renaissance en classicisme nietsontziend om voorrang streden.

Hilde de Jong aanhoorde het nieuws dat haar gewezen echtgenoot was overleden bij de voordeur en liet Bruins en Daaf Goeman voor het oog ongeschokt binnen in een spartaans gemeubileerde kamer en suite met houten lambrizingen en uitbundig geornamenteerde plafonds.

Ze reageerde pas toen ze tegenover hen had plaatsgenomen. ‘Joh,’ zuchtte ze, inmiddels toch wel aangedaan.

Toen Daaf Goeman een uur eerder op het bureau aankwam bleek Christel Bruins iedereen inderdaad aan het werk te hebben gezet. Van Wittem was met een aantal collega’s van de geüniformeerde dienst aan het gebruikelijke buurtonderzoek begonnen, Obdam was met Koppejans portefeuille en telefoon in de weer, Friso Daniëls tuurde ingespannen op diens laptop terwijl Sam Zuiverloon op het internet speurde naar sporen van de ontwerper in de sociale media.

Hij vroeg Bruins iemand naar Koppejans woning te sturen om daar diens privé-administratie op te halen.

‘Wie is er met zijn telefoon- en bankgegevens bezig?’

‘Obdam,’ antwoordde ze. ‘Maar hij kan pas einde middag bij de Rabo terecht. De telefoongegevens vragen nog meer tijd; dat gaat waarschijnlijk niet lukken voor morgenvroeg.’

‘Laat hem intussen maar adressen en telefoonnummers van de mensen rond Koppejan verzamelen. Is Vrolijk trouwens al op de hoogte?’

‘Hij weet wat er aan de hand is. Hij zit, geloof ik, op je te wachten.’

Dat was inderdaad het geval geweest en de hoofdinspecteur had het OM ook al aan de lijn gehad.

‘Tessel de Waal,’ antwoordde hij op Daaf Goemans vraag wie dan precies.

Dat was om meerdere redenen goed nieuws.

Daaf Goeman werkte graag met haar. Tessel was de nieuwe ster van het parket. Ze was pas voor in de dertig en erg doortastend. Daarnaast was ze ook nog eens buitengewoon aantrekkelijk. Dat dat laatste niet alleen voor haar blonde pagekopje en lange benen gold had Daaf Goeman toen zij nog strafrechtadvocate was aan den lijve mogen ervaren, hoewel dat laatste een overstatement was, want hun rijkelijk met drank besprenkelde one night stand van vijf jaar geleden had die naam niet mogen hebben omdat hij destijds halverwege door de alcohol was uitgeschakeld en zij, toen hij weer wakker werd, in geen velden of wegen meer te bekennen was geweest, laat staan in zijn bed. Het enige wat hij eraan had overgehouden was een door haar lange nagels toegetakelde rug waarvan hij niet had geweten of die het gevolg was van haar onstuimigheid of haar woede omdat hij op de een of andere manier te ver was gegaan. Ze hadden het een paar maanden geleden samen uitgepraat, maar een herkansing had er wat haar betrof niet ingezet. Daar mijmerde hij niettemin nog steeds weleens over.

‘Goed zo,’ zei hij.

‘Daar was ik al bang voor.’

Het was weer zo’n typische Vrolijk-reactie die leek te impliceren dat zijn chef precies wist wat Daaf Goeman indertijd was overkomen en tegelijkertijd suggereerde dat hij het er zelf met Tessel veel beter van af had of op zijn minst zou hebben gebracht.

Vrolijk had vervolgens zijn verhaal aanhoord en somber vooruitgelopen op de preek die hemzelf te wachten zou staan als hij op zijn beurt verslag zou doen bij de commissaris.

‘Ze zal me weer met statistieken om de oren slaan,’ zei hij, ‘alsof wij verdomme zèlf de oorzaak zijn van de stijgende misdadcijfers.’

Daaf Goeman had willen antwoorden dat ze wat de statistieken

betreft weleens gelijk kon hebben, maar zijn chef had met een geïrriteerd gebaar naar zijn met dossiers beladen bureau duidelijk gemaakt dat hij nog meer te doen had.

Daaf Goeman was de kamer uitgelopen en had Bruins met een geïrriteerde opmerking over de pikorde achter haar bureau van daan geplukt.

Hilde de Jong was, net als haar voormalige echtgenoot, veertig of misschien nog iets jonger..

Ze had, zoals Daaf Goeman eerder al op de foto's in haar voormalige huis had kunnen constateren, een prettig gezicht, was slank en haar blonde haren hingen sliek tot op haar schouders. Met haar bovenmodale hemelsblauwe jurk en duur uitziende schoenen, was ze het stereotype van de maatschappelijk geslaagde hoogopgeleide vrouw.

'Hoe is het gebeurd?' vroeg ze na een moment.

'Hij is doodgeslagen toen hij opendeed.'

Ze keek verschrikt van Daaf Goeman naar Bruins.

'Doodgeslagen,' herhaalde ze verbijsterd. 'Door wie in godsnaam?'

'Dat weten we niet. Het is hoogstwaarschijnlijk gisteravond gebeurd.'

'Joh,' zei ze nog eens zuchtend.

'Kent u iemand uit zijn omgeving die daar redenen voor zou kunnen hebben gehad?'

'Redenen? Is hij dan niet beroofd?'

'Daar ziet het niet naar uit.'

Ze keek hem een moment wezenloos aan en schudde toen haar hoofd.

'Bart was geen gemakkelijke man en hij zal vast wel vijanden hebben gehad, maar iemand die hem zó haatte? Ik kan me daar weinig bij voorstellen.'

'Had hij schulden? Kreeg iemand geld van hem?'

'Dat weet ik niet. We zijn al twee jaar uit elkaar.' Ze staarde even hoofschuddend voor zich uit, alsof de werkelijkheid van Koppejans dood nu pas echt tot haar doordrong. 'Sinds 2017.'

'Zag u elkaar nog regelmatig?'

'Nee, eigenlijk alleen als hij de kinderen ophaalde of weer terugbracht.'

‘Begrijp ik goed dat dat niet zo vaak was?’
‘Dat klopt wel, ja. De kinderen waren niet zo graag bij hem en ik denk dat hij ze eigenlijk ook niet graag bij zich had.’
‘Waarom was dat?’ vroeg Bruins.
Hilde de Jong keek haar onwillig aan. ‘Moet u dat per se allemaal weten?’
‘Ik ben bang van wel.’
‘We zijn zes jaar getrouwd geweest,’ zei ze, aarzelend naar woorden zoekend. ‘De laatste drie daarvan waren erg onaangenaam.’
‘Voor u of ook voor uw kinderen?’
‘Voor allebei.’
‘Waarom was dat?’
‘Hij zag het niet meer zitten.’
‘Maar u nog wel?’
‘Wat ik vond deed er nooit zo toe. Hij zag het na een paar jaar al niet meer zitten. Eigenlijk al sinds Amber. Amber is ons tweede kind. Zij is van 2014.’
‘Waar zijn uw kinderen op het moment?’
‘Bij mijn ouders.’ Ze keek op haar horloge. ‘Ik denk dat ze op dit moment van school worden opgehaald. Mijn moeder doet op woensdag en donderdag de naschoolse opvang, zodat ik wat langer kan doorwerken.’
‘Werkt u hier? Thuis, bedoel ik.’
‘Ja.’
‘Hoe was de verhouding met uw man na de scheiding?’
‘Ook slecht.’
‘Ruzie?’
‘Dat niet. In het belang van de kinderen probeer ik fatsoenlijk met hem om te gaan, maar daar zijn er twee voor nodig. Wat ik al zei: hij had al jaren genoeg van mij.’
‘En van de kinderen, begrijp ik.’
‘En van de kinderen, ja. Hij hield eigenlijk alleen van zichzelf, ben ik bang.’
‘Kwam u nog weleens bij hem thuis?’
‘Nee, dat kon ik niet verdragen. De overdracht van de kinderen was altijd hier.’
‘Had hij een nieuwe relatie?’
‘Die had hij vijf jaar geleden al.’

‘Toen u nog met hem getrouwd was?’
Ze knikte. ‘Het is tijdens mijn tweede zwangerschap begonnen, heb ik achteraf begrepen.’
‘Wie was die relatie?’
‘Lotte Voorhoeve, maar ik hoorde van Tess dat dat een jaar na onze scheiding al weer over was.’
‘Tess?’
‘Mijn oudste. Tegenwoordig is het Iris. Iris Degenkamp. Dat is één van de redenen dat Tess en Amber niet graag bij hem zijn: die steeds wisselende vrouwen.’
‘Hebben ze u dat gezegd?’
‘Niet met zoveel woorden.’
‘Kent u die vrouwen?’
‘Deze twee in ieder geval wel. Het is een kleine wereld.’
‘Welke wereld?’
‘De ontwerperswereld.’
‘U maakt daar toch zelf ook deel van uit? Hebt u nooit samen-
gewerkt met uw man?’
‘Nee, dat is er nooit van gekomen.’
‘Had dat een speciale reden?’
‘We zagen in dat dat spanningen zou geven.’
‘Speciaal tussen jullie twee?’
‘Nee. In het algemeen. Het is niet goed als werk en privé in el-
kaar overlopen. Bart werkte trouwens al sinds ze zijn afgestu-
deerd samen met een studiegenoot.’
‘Wie is dat?’
‘Victor de Wit. KdW-Design heet het bureau, met een hoofd-
letter, een kleine letter en weer een hoofdletter. Ze zitten op de
Nieuwe Gracht.’
‘En u werkt voor uzelf.’
‘Min of meer. Ik werk part time in loondienst bij mijn vader.
Hij is fabrikant van medische hulpmiddelen. Rollators, rolstoe-
len en dat soort dingen. Dat is minder sexy dan het werk van mijn
ex en zijn vriendinnen.’
‘Wat doen zij dan?’
‘Iris doet mode en Lotte is grafisch ontwerpster.’
‘Wanneer hebt u uw ex-man voor het laatst gezien?’
‘Afgelopen weekend. Zondagmiddag was dat, toen hij de kin-
deren terugbracht na een nachtje logeren.’